

วิถีสันโดษ RURAL SOLITUDE

Rama IX Art Museum Foundation

B-CAT- 2- 0434

SOL-0603-11-2005

ธีระวัฒน์ คณนະมะ TEERAWAT KANAMA

วิถีสันโดษ

นิทรรศการภาพเขียน

โดย

ธีระวัฒน์ คณนະมะ

๒๔ พฤศจิกายน - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๘

ณ สุรพล แกลเลอรี

Rama IX Art Museum Foundation

RURAL SOLITUDE

Art Exhibition

by

TEERAWAT KANAMA

24th November - 22nd December 2005
at Surapon Gallery

วิถีสันโดษ

คราเมื่อราตรีกำลังเลื่อนหาย อุษาเริ่มจะเลยผ่าน แสงแรกแห่งดวงสุริยค้อยๆ วาบขึ้น ณ เบื้องบูรพทิศ รังสีนานาชนิดนับไม่ถ้วนล้วนกลบรัศมีอื่นใดแล้วแผ่กระจายมายังหล้าโลก และสาดส่องยังผืนฟ้า

สฤณมาเริ่มจรจากรวงรังไปยังถิ่นที่หมาย มาตราว่าจะหาจิกกินเหยื่อให้อิ่มหนา แล้วบินกลับก่อนคำคืนจะคืบคลานมา ท้องทุ่งเริ่มรับเอาแสงทอง และหม่นคลุม

ด้วยสีเขียวของข้าวกล้า สายตาต่างรับเอาไอเย็นของบรรยาศ น้ำค้างยังคงแตะตามดอกหญ้าที่ยังอหังการ แทรกตัวตามทุ่งข้าวและพงป่า ขณะเดียวกัน กลิ่นหอมของมวลมาลีจะจรไกลคราเมื่อได้ดอมดม ให้ความสดชื่นเป็นปิติ ทว่า เจ้าดอกงามจะคอยเข้ายวนการมาเยือนของหมู่ผู้ฝันถึงที่เกี่ยวเก็บกินน้ำหวานจากเกสร ไม่นาน กลับก้านดอกใบก็ปลิวหล่นลงบงเมื่อถึงกาล

อาณาจักรแห่งนี้ แม้เป็นถิ่นที่ทุรกันดาร ความทุกข์ยากจะถูกผลักดันด้วยพืชผลที่เฝ้าเพาะปลูก คลุกเคล้าปุ๋ยเข้ากับอินทรีย์สารรวม ผืนดินชุ่มฉ่ำด้วยน้ำอมฤต พืชิตความเกียจคร้านด้วยวิริยะ แม้ชีวิตจะลำเค็ญ แต่จิตใจยังสิงสถิตบนบัลลังก์ ลมหายใจอันอิสระจะขจัดสิ้นความเศร้าหมอง ยุติความอาดูรได้โดยเร็วด้วยการทำงาน จากนั้นความหน่ายคลายสดล่งเวทก็จะถูกกักขังและลั่นดาห์ แต่หากแม้เมื่อยามเหน็ดเหนื่อยก็ยังหยุดพัก ง่วงก็งีบหลับลงได้ สมณะ มักน้อยไม่แลเห็นความละโมภเป็นที่ตั้ง แบ่งปันปัญญา และเห็นอกเห็นใจกัน เป็นศีลวัตรอยู่เนื่องนิ่งใน

Rama IX Art Museum Foundation

มโนทวาร ร้อยเรียงเอาความรักและสัมผัสอันละมุนละไม ให้เป็นเสมือนดังทิพย์มาลีจากทวยเทพแห่งสรวงสวรรค์ที่คอยทะนุถนอมในใจ ดังนั้นเรามักพบเห็นผู้คนที่ล้วนมีแต่ถ้อยคำอันปราศจากมายาคติ มากมีจิตแท้ต่อกัน ทำตัวตามแบบอย่างชีวิตที่ดี ปฏิบัติสืบทอดตามอริยะประเพณี สำนวณรู้จาริต และสุภาพตามจริตนิสัย ที่ผุดผ่องไร้ข้อข้องแหวะกับโลกียทรัพย์

ภายในเรือนพักอันมั่นคง ความอบอุ่นที่มีและมอบให้แก่กันและกัน จะบรรลนสัมผัสภาพแก่กลยามมิตรในนิเวศน์ไว้ โดยไม่หลงไปกับความวิปลาสประหลาดร้ายที่กำลังอุบัติขึ้นอยู่รายรอบ รอเวลาเผยโฉมและสำแดงตน ยัดเยียดเอาความว้าวุ่นเข้าครอบครองใจ ความเจ็บปวดจะติดตามอย่างทบทวิหากไม่รู้หลักหนีให้ไกลพ้น ซึ่งอาจจะตกอยู่ในห้วงนิรันดรราย

อย่างไรในบัดนี้แล้วก็ตาม ทุกคนยังส่งมอบความกรุณาไว้แด่โลก โดยมีมองอะไรให้รุ่มร่ามอลังการ และไกลเกินกว่าดวงใจแก้วจะถวิลหา ชีวิตก็จะค่อยๆ บรรลุผลพวงแล้วเหลือเวลาในทวิวาร เพื่อการประกอบสัมมาสติบนแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์ เมฆาแห่งรักจะปกคลุมขึ้นเหนือบนผืนฟ้าก่อตัวแล้วหลังรินเป็นหยาดพิรุณ ชุ่มฉ่ำชะโลมโลกละอองหมอกในยามเย็นที่พลบพร้อมอาทิตย์อัสดง ขาวนวลเสียวเรียว ต่ำตามทุ่งข้าวเขียวขจี ที่เมล็ดถูกหว่านโรยจะหยั่งรากลงดิน ยอดอ่อนผุดขึ้น พอผันผ่านไปหลายเพลา เผยเห็นรวงอ่อนจะชูข้อไผ่พัน และ

เอนสะบัดใบพลั่วตามสายลมที่พัดไหว ครันล่องลอยไป ข้าวกล้าก็เปลี่ยนเป็นรวงทองที่วิเศษสนิท
รอการเก็บเกี่ยวเอาเมล็ดอันโอชะไว้กิน หรือหล่อเลี้ยงมนุษยชาติ ความสมบูรณ์จะเพิ่มพูนแก่
พื้นโลก นี่ถือเป็นอริยทรัพย์ที่ได้รับจากหมู่มิตรชาวนา

แต่ทว่า แม้บางผู้คน ก่อนถึงที่นิตรากาล อาจยังคงคอยขานรับสดับพิณ แว่วยินเสียง
แคนขับร้องเพลงรักแห่งบุราณสมัยไฉ่แกทอ่งฟุ้ง หรือนั่งสูบยาของ แหงนหน้ามองเหล่าณิ
ระย้าฟ้าให้ลูบใจ อีกทั้งยังอ้างเอาแสงจันทร์ไว้ส่องนำทางชีวิตลึบไปยัง ณ แดนฝันใดๆ ก็ได้
ตั้งใจปรารถนา

ในฐานะหนึ่งของมนุษย์สามัญที่ดำรงอยู่ท่ามกลางเนินนาและไร่นา มองเห็นวิถีชีวิต
อันสันโดษของชนชาวนา จึงถ่ายทอดเรื่องราวที่มีความสุขและเบิกบานใจ แบ่งปันให้ผู้คนได้คิด
คล้อยตาม แล้วถือเอาสาระอันเป็นทั้งหมดนั้นมาวาดไว้ เพื่อส่งมอบหัวใจแห่งวัฒนธรรม บรรลุ
ผลในอุดมคติที่ศรัทธาเชื่อมั่นในความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ครั้นต่อมาจะคอยเป็นเครื่องปรุงแต่ง
อันเหมาะสมให้ลุสู่อุทยานแห่งความเกษมศานต์เพื่อแนบในใจแก่ผู้ไฝ่รับและแลชม

ธีระวัฒน์ คนะมะ

ศิลปะลานคน

สิ้นกันยามาส ศกสีลิลิแปด

Rural Solitude

As the veil of night slowly lifts and the first light of dawn appears in the east, the sun's rays gradually bathe the world in light and an infinite range of colors. The sky turns a brilliant blue. Birds leave their nests to look for food, busy in their search throughout the day, only to fly back to their homes as the nighttime returns. The sun shines on the paddy fields, illuminating the tender green rice shoots. There is still a refreshing cool in the air, and dew adorns the wildflowers that proudly raise their heads here and there in the midst of the woods and rice fields. Their fragrant scent spreads far and wide, attracting hosts of insects to partake of their nectar. Before long, their petals will be buffeted by the wind and fall quietly to the ground.

Here in this distant place, where life is beset by hardship, the beauty and bounty of nature offer relief. The soil is rich and moist. Courage and perseverance are the enemies of sloth. Despite the hardships of life, the spirit is lifted. The breath of freedom and self-reliance drives away despair, and work quickly dispels any trace of sadness or sorrow. Boredom vanishes, and self-pity is safely locked away. Yet, when exhaustion sets in, one can stop to rest. When one is sleepy, one can take a short nap. Greed and ambition have no place in the lives of the people here. They share their wisdom. They understand the meaning of compassion. Their lives are based on kindness and generosity.

Love is like a heavenly flower cherished in their hearts. These people are without guile or deception. They treat each with honesty and respect, as they were taught by their fathers and mothers and by their fathers and mothers before them. It is a tradition and an expression of their essential nature. These are good people, untainted by the corruption of the larger world outside.

Their homes are places of love, warmth and friendship. They have closed their doors to the modern perversions that encircle them and that sow the seeds of confusion and threaten to take possession of their hearts and minds. Unless they know how to avoid these dangers, they will fall victim to terrible pain.

But for now, these are people filled with goodness. They are content with small pleasures. They know that small things are key to happiness in life. They are humble in their dreams and ambitions, with time to appreciate the bounty of the earth. Clouds of love blanket the sky, then

open up and bless the world with rain. A fine mist hangs over the brilliant green fields as the sun sets in the west. The seeds that were scattered across the fields have taken root and sprouted, sending up delicate shoots. In time, they grow towards the sun, swaying gently in the wind. Then at harvest time, they yield grains of rice

that nourish mankind. It is a gracious gift that the farmers here offer to the world.

But before they sleep, some of these farmers will sit and listen to the strains of an old love song, played on a harp or a kaen, drifting out over the fields. Others will sit and smoke a hand-rolled cigarette, gazing up contentedly at the glittering stars. Still others will make a wish by the light of the moon that guides them on their way through life.

I live surrounded by rice fields, farms and orchards. I see the simple life of these farmers and try to convey its beauty to others through the pictures I paint. The traditions and customs they observe are the subjects of my art. I have great admiration for the quiet, unchanging rhythms of rural life and see my mission as an artist to offer the people who see my works a pathway to a paradise increasingly ignored and undervalued in the modern world.

Teerawat Kanama

Silpa Larnkoon

September 2005

English Translation of article by R. Michael Crabtree

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

เรือนล้อมลวดดา ๒๕๔๗ สีอะครีลิคบนผ้าใบ ๑๐๓ x ๑๖๓ ซม.
House Surrounded with Flowers 2004 Acrylic on canvas, 133 x 163 cm

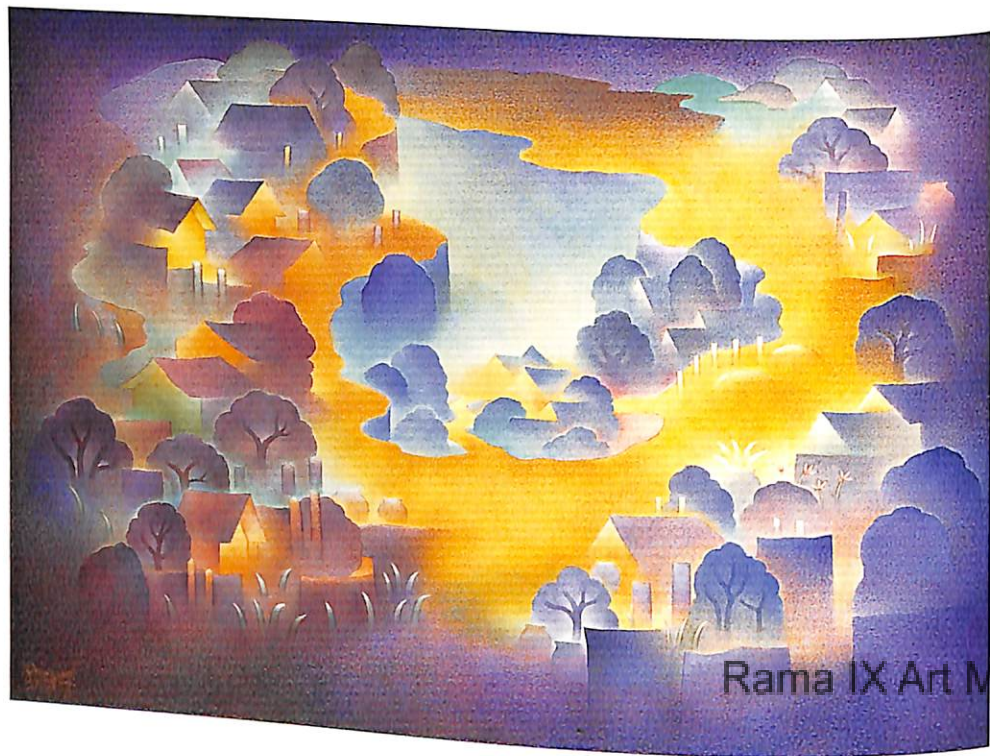

Rama IX Art Museum Foundation

ก่อนฟ้าราตรี ๒๕๔๔ สีอะคริลิกบนผ้าใบ ๕๐ x ๗๐ ซม.
Dusk 2004 Acrylic on canvas, 50 x 70 cm

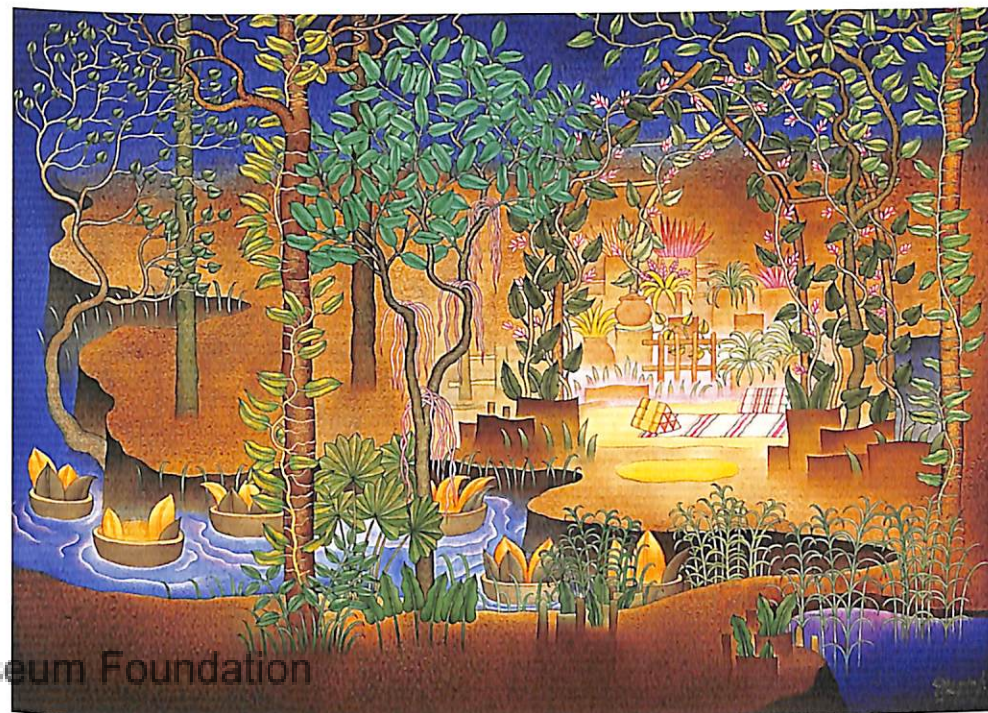

อรุณเบิกฟ้า ๒๕๔๔ สีอะคริลิกบนผ้าใบ ๕๐ x ๗๐ ซม.
Sunrise 2004 Acrylic on canvas, 50 x 70 cm

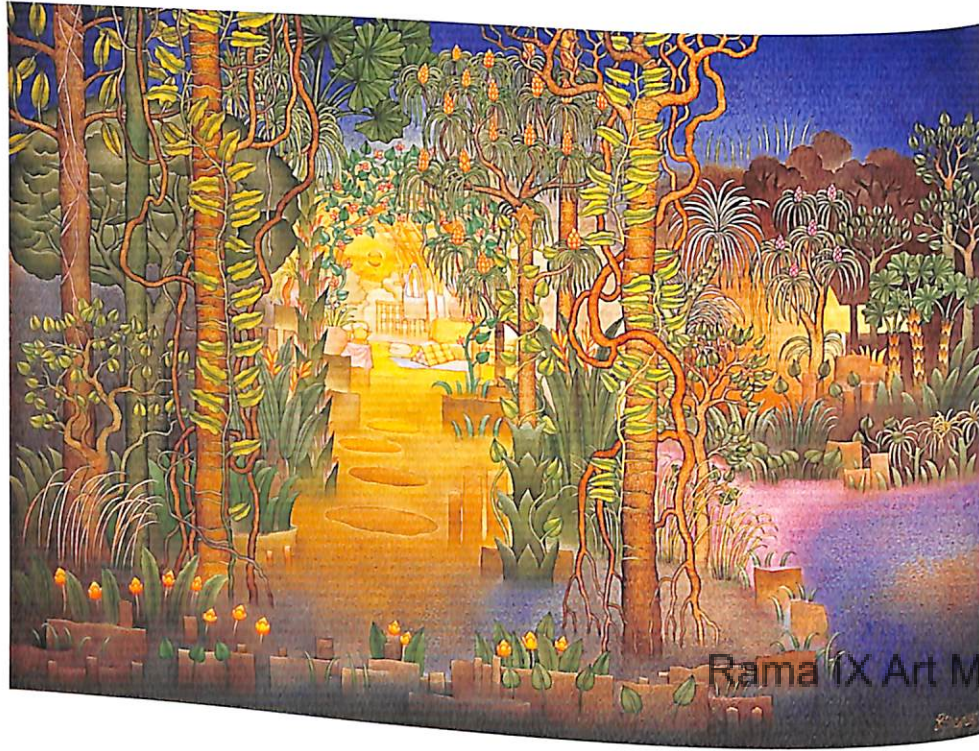

Rama IX Art Museum Foundation

แดนฝันสามัญชน ๒๕๔๗ สีอะครีลิกบนผ้าใบ ๕๐ x ๗๐ ซม.
A Layman's Dreamland 2004 Acrylic on canvas 50 x 70 cm

ร่มไพรพฤกษา ๒๕๔๗ สีอะครีลิกบนผ้าใบ ๕๐ x ๗๐ ซม.
Sheltering Trees 2004 Acrylic on canvas 50 x 70 cm

Rama IX Art Museum Foundation

ชื่อกานสันต์ ๒๕๕๗ สีอะคริลิกบนผ้าใบ ๕๐ x ๗๐ ซม.
Tree Arbors 2004 Acrylic on canvas 50 x 70 cm

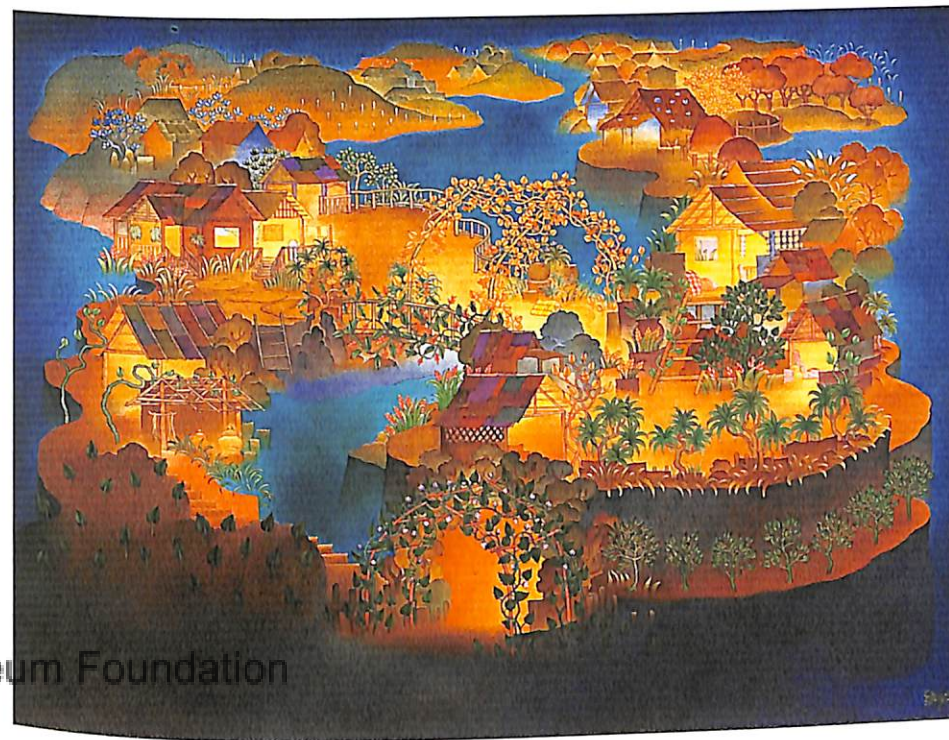

สะพานดอกไม้ ๒๕๕๗ สีอะคริลิกบนผ้าใบ ๙๐ x ๑๒๐ ซม.
A Bridge Full of Blooming Flowers 2004 Acrylic on canvas 90 x 120 cm

Rama IX Art Museum Foundation

เคหสถานดอกไม้ ๒๕๔๗ สีอะครีลิคบนผ้าใบ ๙๐ x ๑๒๐ ซม.
An Estate Full of Flowers 2004 Acrylic on canvas, 90 x 120 cm

น้ำเงิน ๒๕๔๗ สีอะครีลิคบนผ้าใบ ๙๐ x ๑๒๐ ซม.
Blue River 2004 Acrylic on canvas, 90 x 120 cm